

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia, Komenského 3425/18, 07542 Trebišov
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania v Obchodnej akadémii v Trebišove
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGT6
6. Názov pedagogického klubu	Klub finančnej gramotnosti
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Kvetoslava Marcinová
8. Školský polrok	september 2020 - január 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://www.oatv.edu.sk/

10.

Úvod:

Základným teoretickým materiálom, využívaným na zasadnutiach klubov FINGRAM bol Národný štandard finančnej gramotnosti, verzia 1.2, schválená MŠVVaŠ SR dňa 9. marca 2017. Materiál bol schválený pod číslom 2017-1053/10961:12-10EU a jej účinnosť je od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.

Stručná anotácia

Finančná gramotnosť – v zmysle vyššie uvedeného materiálu - je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov, s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

NŠFG tiež exaktne vymedzuje pre žiakov a absolventov stredných škôl šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií.

Spomedzi spomínaných poznatkov chceme vyzdvihnúť tie, ktorým sme sa v rámci činnosti nášho klubu venovali v priebehu prvého školského polroka 2020/2021:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pojmy z oblasti financií a porozumieť im,

- poznať pravidlá riadenia financií a rozoznať riziká tejto činnosti,
- vedieť efektívne využívať finančné služby finančných inštitúcií a vedieť kriticky sa orientovať v oblasti finančného trhu, hlavne v oblasti úverov a vkladov,
- vedieť účelne vyhodnocovať ponuky na nákupy a realizovať výhodný nákup,
- rozpoznať dôležitosť plnenia finančných záväzkov,
- vedieť sa správať ako uvedomelý spotrebiteľ,
- priučiť sa základným pravidlám pre možnosť byť budúcim podnikateľom.

Členovia PdK FG sa zhodli, že finančná gramotnosť je v stave sústavného vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na osobné udalosti a meniace sa ekonomické prostredie. Súčasná situácia ekonomiky Slovenska i svetovej ekonomiky (Covid-19) je dôkazom potreby neustáleho finančného vzdelávania nielen pre obyvateľov, ale aj pre podniky.

Nakoľko študenti stredných škôl sú v procese nadobúdania vedomostí a zručností, je úlohou školy im v procese nadobúdania finančnej gramotnosti pomáhať. Preto sme na zasadnutiach klubu svoju činnosť podriadili efektívnemu napĺňaniu cieľov klubu, ktorých výsledkom bude mladý človek s rozvinutými kompetenciami v oblasti finančnej gramotnosti..

Ciele pedagogického klubu finančnej gramotnosti pre 1. školský polrok šk. roka 2020 -2021:

- zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom zlepšiť študijné výsledky žiakov v oblasti finančnej gramotnosti ,
- aktualizácia a inovácia spôsobu implementácie vybraných tém NŠFG do jednotlivých predmetov,
- výmena a zdieľanie skúseností, hľadanie bodov prelínania predmetov,
- vytvorenie databázy úloh všeobecne použiteľných v jednotlivých blokoch predmetov,
- prispôsobenie formy otázok terminológii dnešnej mladej generácie,
- intenzívna spolupráca pedagógov na spoločných medzipredmetových témach.

Medzi najdôležitejšie výsledky práce klubu určite považujeme vytvorenie materiálov, pomocou ktorých pravidelne, inovatívne a novými formami a metódami vieme podporiť rozvoj finančnej gramotnosti a finančných kompetencií žiakov.

Odborné predmety, ktoré sú súčasťou PdK FG (Podniková ekonomika, Účtovníctvo, Hospodárske výpočty a štatistika, Právna náuka, Úvod do makroekonómie, Ekonomické cvičenia) sú založené na nevyhnutnosti pochopiť text, schémy, vzorce, tabuľky, grafy a iné štatistické údaje. Úlohy, ktoré žiaci riešia v oblasti finančnej gramotnosti podporujú ich schopnosť logicky spájať súvislosti a vytvárať si vlastný úsudok.

Kľúčové slová

finančná gramotnosť, finančné kompetencie, finančná zodpovednosť, efektívne hospodárenie, spotrebiteľ, podnikateľ, plánovanie, rozpočet, úver, dlh, sporenie,

investovanie, poistenie, riziko, finančné operácie, príjem, zisk, schodok. daň, zahraničný obchod, vnútorný obchod, daňová sústava.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

1. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote. Zámerom tohto výstupu pedagogického klubu Finančnej gramotnosti je vytvorenie konkrétneho materiálu, ktorý budú učitelia vedieť využiť v procese vzdelávania aj v procese hodnotenia výsledkov procesu vzdelávania.
2. Materiály budú prezentovaním uplatnenia vedomostí v každodennom živote a v reálnych životných situáciách.
3. Navrhli sme metódy práce zaujímavé pre žiakov, ktoré posilnia ich túžbu po vzdelávaní sa v oblasti finančných vedomostí a zároveň podporia ich motiváciu na dosiahnutie víťazstva v konkurenčnom prostredí.

Jadro:

Popis témy/problém

Členky pedagogického klubu na jednotlivých stretnutiach riešili problémy, ktoré sú založené na nevyhnutnosti pochopiť text, schémy, vzorce, tabuľky, grafy a iné štatistické údaje. Preto úlohy, ktoré žiaci riešia v oblasti finančnej gramotnosti by mali byť zamerané na podporu ich schopnosť logicky spájať súvislosti a vytvárať si vlastný úsudok. Na riešenie uvedených problémov sme navrhli rôzne formy aktivizujúcich metód.

Na podporu finančnej gramotnosti v **oblasti podnikania** sme sa zamerali na :

- Osobnostné predpoklady pre podnikanie;
- Výber predmetu podnikania;
- Podnikanie podľa Živnostenského zákona;
- Podnikanie podľa Obchodného zákonníka;
- Zamestnanec vs. podnikateľ.

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť **podnik, podnikanie**:

Prípadová štúdia

Metódu možno vhodne využiť vo vyučovacom predmete podniková ekonomika vo všetkých ročníkoch obchodnej akadémie v tematických celkoch Podnik a podnikateľská činnosť, Právne formy podnikania, Personalistika a pod.

Prípadová štúdia: Zamestnanie verzus podnikanie

Ciel': zopakovať si výhody a nevýhody zamestnania a podnikania. Na základe analýzy výhod a nevýhod prijať rozhodnutie.

Forma výučby: práca vo dvojiciach.

Možnosti využitia: na opakovacej hodine po skončení príslušného tematického celku.

Časový limit: 15 min.

Pán Rastislav Seman je absolventom SOU drevárskeho. Po získaní výučného listu pokračoval v dvojročnom nadstavbovom štúdiu, ktoré úspešne ukončil maturitnou skúškou. Tento rok oslávi 35-ročné životné jubileum. Už 16-ty rok pracuje v stredne veľkej firme, v drevárskom podniku, ktorá vyváža aj do zahraničia. Je to prosperujúca firma, ktorá má dobré vyhliadky aj do budúcnosti. Pán Seman pracuje pri páse. Obsluhuje poloautomatický stroj. Je to práca jednoduchá, jednotvárna, nevyžaduje od neho samostatný ani tvorivý prístup. Pracuje v dvojzmennej prevádzke – jeden týždeň dopoludnia, druhý týždeň popoludní. Jeho denný pracovný čas predstavuje 7,5 hodín. Počas tohto času má nárok na pol hodinovú prestávku a jedno teplé jedlo, na ktoré mu prispieva aj zamestnávateľ. V prípade, že má firma veľa objednávok, rád si privyrobí a pracuje aj v sobotu, prípadne v nedeľu. Ešte sa nestalo, aby zarobenú mzdu nedostal v stanovenom termíne a plnej výške. Aj keď jeho zárobok činí 90 % priemernej mzdy v národnom hospodárstve, stačí na pokrytie životných nákladov jeho rodiny. Zamestnávateľ za neho odvádza všetky povinné odvody do jednotlivých poisťovní.

Okrem zákonom stanovenej dĺžky dovolenky, majú zamestnanci firmy nárok na ďalších 5 dní, ktoré sú zakotvené v kolektívnej zmluve. Pán Seman pravidelne so svojou rodinou trávi v lete dovolenku na horách, na ktorú mu zamestnávateľ prispieva zo sociálneho fondu vo výške 35 € na každého člena rodiny. Minulý mesiac mal chrípku. Sociálna poisťovňa a

zamestnávateľ mu vyplatili alikvotnú časť mzdy za čas spôsobený práceneschopnosťou. Po preverke, ktorú vykonal Inšpektorát práce, zamestnanci firmy pravidelne (na základe vnútorného predpisu) dostávajú osobné ochranné pracovné prostriedky: ochranný odev, ochrannú obuv a tlmiče hluku. Raz za tri roky mu zamestnávateľ prepláca preventívnu

lekársku prehliadku. Nedávno sa sťažoval manželke: „Práca, ktorú vykonávam je jednotvárna a nezáživná, začína ma už unavovať. Rozmýšľam, či by som nepotreboval zmenu. Uvedomujem si, že šesťnásť rokov stáť pri stroji a opakovania tých istých úkonov ma doteraz nenútilo ani nebude nútiť na sebe pracovať, zdokonaľovať svoje schopnosti a zručnosti. Čo ty na to?“

Manželka: „Neviem, či je to dobrý nápad. Uvedom si, že máš pravidelný mesačný príjem a rodinu, ktorá ho potrebuje. Dobre si zváž, či sa to finančne oplatí a či na to nedoplatí rodina. Čo ak budeš mať nemej voľného času na deti?“

Seman: „Samozrejme, že pri svojich úvahách myslím hlavne na teba a deti.“

Pán Seman si začal hľadať iné možnosti, kde by uplatnil svoje vzdelanie, schopnosti, zručností a skúsenosti. Nedávno ho navštívil kamarát, ktorý býva v Košiciach a pracuje ako opravár.

Kamarát sa mu posťažoval: „Ani by si neveril, aké je ťažké zohnať drobné, atypické drevárske výrobky. Veľké podniky sa špecializujú len na typické výrobky. Ideálne by bolo, aby sa našiel drobný podnikateľ, ktorý by takéto výrobky vyrábal.“

Seman: „A myslíš si, že by mal dostatočný odbyt?“

Kamarát: „Určite, poznám zopár kolegov, ktorí majú ten istý problém“. A to pánu Semanovi vnuкло myšlienku. Prečo si neotvoriť malú dielničku na výrobu takýchto výrobkov? Uvedomil si, že jeho podnikanie nebude ani bezproblémové, ani ľahké. Má síce pri rodinnom dome malú dielňu, ktorú by mohol využiť na výrobu spomínaného sortimentu, ale chýbajú mu najmodernejšie stroje a náradie. Určite bude potrebovať nejaký vstupný kapitál, ktorý by mohol získať prostredníctvom bankového úveru. Uvažoval, či by mu banka mohla poskytnúť úver. Ako záruku môže poskytnúť svoj rodinný dom. V novinách čítal, že aj takéto podnikanie v malom ovplyvňuje tri základné istoty podnikateľa: zdravie, zázemie, ktoré predstavuje v jeho prípade rodina a uspokojenie z práce. Zdravý je, s manželkou si rozumie, deti, syn a dcéra, síce už prichádzajú do puberty, ale sú zvládnuteľné. S manželkou sa ich snažia

vychovávať s láskou a porozumením. Podnikaním si chce naplniť tretiu životnú istotu, a to je uspokojenie z práce. Tiež čítal o podnikateľskom pravidle 80/20. Uvedomuje si, že možno 2-3 roky bude mať viac výdavkov a bude musieť vynaložiť viac námahy, aby jeho podnikanie prosperovalo. Dúfa, že manželka nestratí zamestnanie a v prípade, že by naozaj získal len tých 20 %, na zabezpečenie rodiny postačí manželkin a jeho skromný príjem. Ale potom? Jeho silná vôľa, viera vo vlastné schopnosti dosiahnuť cieľ ako aj túžba po vlastnom podnikaní a finančnej slobode, ho určite budú pobádať vpred. Bude si môcť dovoliť kúpiť nové auto a deťom finančne zabezpečiť budúcnosť. Možno časom prijme aj nejakého pomocníka, alebo dvoch a on sa bude venovať už len získavaniu zákaziek a riadeniu celého podnikania. Bude pánom svojho času. Aby sa nedostal do problémov, bude dôsledne dodržiavať všetky zákony a hlavne uplatňovať ich v praxi. Bude odvádzať daň štátu a odvody do poisťovní nielen za seba, ale aj za svojich zamestnancov. Podnikanie sa stane jeho životným štýlom.

Úlohy:

- 1. Prečítajte si prípadovú štúdiu.*
- 2. Na základe prečítaného analyzujte výhody a nevýhody zamestnaneckého pomeru a výhody a nevýhody podnikania.*
- 3. Povedzte, čo by ste poradili pánu Semanovi? Má zostať pracovať vo firme, alebo začať podnikat'?*
- 4. Svoj výber zdôvodnite.*

Túto prípadovú štúdiu by mohli žiaci využiť a riešiť ako fixačnú metódu po ukončení tematického celku personalistika v predmete Podniková ekonomika, v predmete Právna náuka, v Podnikovej ekonomike pre 1. ročník v tematickom celku Podnik a podnikanie.

V oblasti **získavania finančných zdrojov** sme navrhli riešiť problém, pri ktorom žiaci pochopia akým spôsobom získavať osobné financie, vymedzenie pojmov - finančné zdroje, význam a podstatu bankových produktov.

Učítelia sa zhodli, že mnohí žiaci majú problémy orientovať sa v súčasných produktoch komerčných bánk a problém v spravovaní svojich osobných financií.

Aj pri problémovom vyučovaní treba vytvoriť atmosféru dôvery, bezpečia, istoty, stimulujúce prostredie, v ktorom sa žiaci neboja vyjadrovať svoje názory a postoje, netypické, originálne myšlienky, podporuje sa ich sebadôvera a sebarealizácia, uprednostňuje sa pozitívne hodnotenie, dôraz sa kladie najmä na: kongruenciu – opravdivosť, úprimnosť vo vzťahoch učiteľ – žiak i žiak – žiak, akceptáciu žiaka učiteľom – dôvera k žiakovi, uznávanie a rešpektovanie jeho pocitov a postojov, empatiu.

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť **získavania finančných zdrojov**:

Slovná fluencia

V priebehu 3 minút napíšte čo najviac slov z oblasti ekonomických predmetov, ktoré sa začínajú na:

B – banka, bankrot, bankovka, bankový úver, bežný účet, bilancia, blahobyt, bohatstvo, bonita, bonus, brutto, burza, byrokracia ... atď.

M – majetok, maklér, maloobchod, manažér, manažment, manko, marketing, marža, materiál, medziprodukt, mena, miera inflácie, mince, monopol, mzda.... atď.

Asociačná fluencia

Doplňte chýbajúce slovo vo vete tak, aby veta mala zmysel:

Pracuje usilovne ako ..... (včela, nikdy a pod.)

Váš pracovný čas je .....

Bez práce nie sú .....

Kupuj dnes .....

Pracovná doba sa vlečie .....

Vyjadrovacia fluencia

Napíšte vety, ktoré sa skladajú z troch slov, pričom sú dané začiatocné písmená jednotlivých slov:

M ..... p ..... t .....

.

Napr. Moja ponuka trvá. Máme pekný tovar. Mňa práca teší. Musím ponúkať tovar.

D ..... v ..... m .....

.

Dodávateľ vyradil majetok. Dane vysoké máme. Dáme vyššiu mzdu. Doklad vyplní majiteľ.

Myšlienková fluencia

Napíšte v priebehu 5 minút pri uvedenom predmete toľko spôsobov použitia, koľko vymyslíte.

Platobná karta – platidlo, pravítko, ozdoba, podložka, pomôcka na otváranie dverí, záložka, pomôcka pri hre na gitare, škrabka na zamrznuté okno..... atď.

Kovové peniaze – platidlo, otvárač na fľaše, podložka, ozdoba, almužna, zbierka, pre šťastie, pochvala pre deti, pomôcka na kreslenie kružnice .....

Na zdôraznenie významu **investovania a investícií v podnikaní** ako súčasti finančného riadenia podniku podporiť a motivovať žiakov pri tvorbe osobného rozpočtu a efektívneho nakladania s vlastnými investíciami. Preto sme diskutovali o tom, aké stratégie a metódy implementovať vo vyučovaní aby sa dosiahol rozvoj finančnej gramotnosti. Dospeli sme k záveru, že pri rozvíjaní finančnej gramotnosti je potrebné aplikovať aktivizujúce metódy vyučovania v rámci odborných ekonomických predmetov:

- podniková ekonomika
- hospodárske výpočty a štatistika
- účtovníctvo
- ekonomické cvičenia
- aplikovaná informatika.

Na stretnutí pedagogického klubu zameraného na danú problematiku sme zhodnotili aktuálny stav implementácie aktivizujúcich metód vyučovania pri rozvíjaní finančnej gramotnosti.

Zhodli sme sa, že mnohí žiaci majú problém, ak je potrebné sformulovať svoj názor, pracovať v skupine a kooperovať so spolužiakmi, prepájať teoretické vedomosti s praktickými úlohami, akceptovať názory spolužiakov .

Zároveň sme skonštatovali, že najvhodnejšími metódami v tejto problematike by boli diskusia, projektové vyučovanie a skupinovú vyučovanie.

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť významu a druhov investícií a úloh podporujúcich ekonomické myslenie a oblasť finančného riadenia podniku.

*Napríklad **problémová úloha** na hodine účtovníctva v druhom ročníku pri preberaní témy dlhodobý majetok môže byť takáto:*

1. Na akom účte bude účtovná jednotka evidovať pozemok, na ktorom má postavené výrobné haly a administratívnu budovu?

Odpoveď: Na účte 031 – Pozemky. Ide o dlhodobý majetok neodpisovaný, a preto ho bude evidovať stále v cene, za ktorý ho obstarala.

2. Môžeme pozemok evidovať aj na inom účte ako 031 – Pozemky?

Odpoveď: Áno, na účte 069 – Ostatný dlhodobý majetok, ak účtovná jednotka na ňom nemá nič postavené a ani v súčasnosti na ňom nič nestavia, lebo ho kúpila

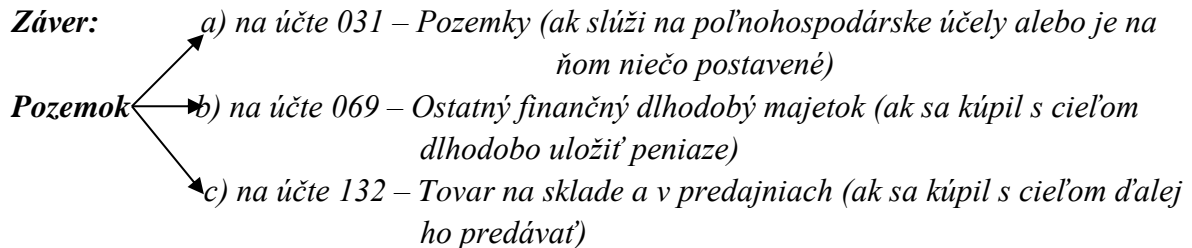
s cieľom dlhodobo uložiť do neho voľné peňažné prostriedky.

3. Ako bude evidovať pozemok realitná kancelária, ktorá ho nakupuje a potom ďalej predáva?

Odpoveď: V tomto prípade ho bude účtovná jednotka účtovať na účte 132 Tovar na

sklade a v predajniach. Pozemok je tu v skutočnosti tovarom, lebo „tovar je všetko, čo podnikateľský subjekt nakupuje a ďalej predáva v nezmenenom stave“.

Záver:

Problematiku tém **Banková sústava, charakteristika NBS**, jej hlavný cieľ, úlohy, orgány a nástroje, postavenie obchodných bánk v SR, je potrebné prítiažlivým spôsobom priblížiť žiakom na hodinách odborných predmetov.

Ako vhodné sme navrhli použiť aktivizujúce metódy:

- problémové vyučovanie - nastolenie problému a jeho následné riešenie;
- skupinové vyučovanie;
- spracovanie projektov a ich následné prezentovanie
- e-learningové vyučovanie
- videoprojekcia a následná diskusia o inflácii:

inflácia - predstavenie videa zo stránky NBS, dostupné na :

<https://www.nbs.sk/sk/vzdelavanie/deti/rozpravka-o-inflacnej-prisere>

<https://ekonomickaolympiada.sk/ekonomia-na-doma/>

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť **riešenia druhotnej platobnej neschopnosti v podniku.**

Vo štvrtom ročníku v predmete ekonomické cvičenia má **problémová úloha** aj takúto formu:

20. marca 2021 mala spol. s r. o. Zaria Košice uhradiť akciovej spoločnosti ABC Košice splatnú faktúru č. 1421, ktorá bola vystavená na čiastku 3 600,-- € (vrátane 20 % DPH). Vzhľadom na finančné problémy spoločnosti Zaria k úhrade nedošlo. Ekonomický riaditeľ spoločnosti ABC po dohode súhlasil s úhradou vo forme zmenky.

Nominálna hodnota zmenky bola dohodnutá na 3 850,-- €. Splatnosť zmenky bola stanovená na 20. júna 2021.

Dňa 25. marca 2021 je však splatná faktúra pre akciovú spoločnosť Diamant Košice, ktorá bola stanovená na čiastku 3 480,-- € (vrátane 20 % DPH). ABC má na riešenie svojej druhotnej platobnej neschopnosti tieto možnosti:

1. Podľa všeobecných dodacích podmienok určených firmou Diamant je penále za oneskorenú úhradu fakturovanej čiastky stanovené vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. ABC môže počkať na splatnosť zmenky a oneskorene uhradiť faktúru.

2. Môže predložiť zmenku, ktorú vystavila Zaria, na eskont VUB Košice. Za poskytnutie eskontného úveru má VÚB stanovené nasledovné podmienky:

- 10 % úrok p. a.,
- Provízia 0,1 % dlžnej sumy.

3. Požiadat' krátkodobú finančnú výpomoc svojho dlhoročného obchodného partnera Kovex. Kovex požaduje za poskytnutie tejto výpomoci jednorazový úrok 150,-- €.

Zistite výpočtom, ktorá z možností na riešenie druhotnej platobnej neschopnosti je pre akciovú spoločnosť ABC najvýhodnejšia a zaučtujte ju v denníku. (Pre potreby výpočtov: rok = 360 dní a mesiac = 30 dní).

Problematika **daňovej sústavy SR**, význam daní z hľadiska príjmov štátneho rozpočtu sa týka všetkých odborných ekonomických predmetov, najviac pozornosti jej venujeme v predmete podniková ekonomika a účtovníctvo, prípadne na voliteľných predmetoch: daňová sústava – praktikum, cvičná firma a aplikovaná ekonómia.

Na základe vzájomnej výmeny skúseností pri vyučovaní danej problematiky sme dospeli k týmto záverom:

- a) Téma daní je svojím obsahom veľmi náročná a rozsiahla. Žiaci sa s ňou musia oboznámiť už v 1. a 2. ročníku, kedy ešte nemajú ekonomické myslenie dostatočne pripravené na zvládnutie celej problematiky.
- b) Je potrebné zvýšiť záujem žiakov o túto problematiku prostredníctvom iných, viac aktivizujúcich metód vyučovania.
- c) Prehĺbiť medzipredmetové vzťahy pri vyučovaní daní využívaním napr. projektového vyučovania.

Dostupný link - www.zbierka.sk

Finančný trh sa považuje za vrchol všetkých trhov. Jeho prostriedky sú univerzálne využiteľné vo všetkých oblastiach. Prostredníctvom finančného trhu sa presúvajú finančné prostriedky od tých, ktorí majú prebytok, k tým, ktorí tieto prostriedky potrebujú.

Na základe diskusie k tejto problematike, sme dospeli k záveru, že je nevyhnutné motivovať žiakov vytvárať úspory, vedieť spravovať svoje finančné prostriedky a umiestniť ich do rôznych segmentov finančného trhu. Tvorbou praktických úloh podporiť a zvýšiť ich finančnú gramotnosť v oblasti investovania a financovania.

Finančné úlohy pre zvýšenie záujmu žiakov o problematiku financovania sú:

- tvorba osobného finančného rozpočtu
- finančný kompas investovania

Metóda : dôchodkové systémy – dostupný link <https://www.financnykompas.sk/dochodok-2-pilier>

finančné porovnávanie a práca s informáciami - <https://www.financnahitparada.sk/>

Problematika **poistného trhu**, funkcie a význam poistenia, poistných druhov, zaistenia, zdravotného a sociálneho poistenia sa týka všetkých odborných ekonomických predmetov. Na základe vzájomnej výmeny skúseností pri vyučovaní danej problematiky sme dospeli k týmto záverom:

- je potrebné posilňovať záujem o túto problematiku organizovaním besied a diskusií o výhodách a nevýhodách jednotlivých pilierov dôchodkového systému ako aj o druhoch zdravotného a sociálneho poistenia,
- prehĺbiť medzipredmetové vzťahy pri vyučovaní poisťovníctva využívaním projektového a skupinového vyučovania,
- Vytvoriť učebné materiály ako doplnkovú literatúru s tematikou poisťovníctva pre e-learningové vzdelávanie.

Aktivizujúce metódy pre zvýšenie záujmu žiakov o problematiku poisťovníctva:

- organizovanie exkurzií v miestnych komerčných poisťovniach a porovnávanie ponúkaných poistných produktov;
- zabezpečenie možnosti vykonať odbornú prax pre žiakov 3. a 4. ročníka v miestnych poisťovniach;
- uskutočnenie problémového vyučovania - nastolenie problému a jeho následné riešenie;
- uskutočnenie skupinového vyučovania - aplikovať na tvorbu prezentácií o poistných trhoch vybraných európskych štátov a vypracovanie porovnávacjej tabuľky vo videoprojekcii s následnou diskusiou.

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť **poistného trhu a poisťovníctva**:

Skupinové vyučovanie

Túto metódu je možné využívať takmer vo všetkých odborných predmetoch, napríklad podniková ekonomika, účtovníctvo, bankovníctvo, daňová sústava, tovaroznalectvo atď.

*Téma: **Poistné druhy v poisťovníctve***

Cieľ: naučiť sa základné učivo o poistných druhoch

Možnosti využitia: v expozičnej fáze vyučovacej hodiny.

Kompetencie: pomocou tejto metódy sa u žiakov rozvíjajú kompetencie - odborné vyjadrovanie, písanie, schopnosť reprodukovať osvojené učivo, schopnosť selekcie informácií, schopnosť syntetizovať poznatky, diskutovať.

Postup realizácie metódy:

- rozdelíme žiakov do 4-členných heterogénnych skupín,
- každej skupine zadáme inú tému z vyššej formy obsluhy:

1. skupina – životné poistenie

2. skupina – neživotné poistenie

3. skupina – sociálne poistenie

4. skupina – zdravotné poistenie

5. skupina – zaisťovacia činnosť

- oboznámime žiakov s pravidlami hodnotenia a pripisovania bodov,
- oznámime žiakom, že každý žiak v skupine na vypracovaní témy pracuje sám a stanovíme im primeraný časový limit

Žiaci ako budúci potenciálni podnikatelia v zahraničnom obchode musia poznať základné pojmy a právne normy v oblasti **zahraničného obchodu**, možnosti zapojenia sa do obchodovania prostredníctvom jednotlivých ekonomických subjektov.

Odporúčania:

- žiakom je potrebné umožniť širší časový priestor pri precvičovaní praktických činností v oblasti zahraničného obchodu,
- potreba precvičovania tvorby a prípravy kúpnej zmluvy v zahraničnom obchode,
- využívať na hodinách podnikovej ekonomiky prístup cez počítačové alebo mobilné siete na vyhľadávanie konkrétnych možností colného konania,
- prostredníctvom štúdia colného zákona, colného sadzovníka sprístupniť priebeh

colného konania,

- oboznámenie sa s kalkulačným modulom TARIC na stránkach :
www.colnasprava.sk alebo www.colnica.sk
- zapojiť žiakov do riešenia problémových úloh zameraných na podnikanie v zahraničnom obchode.

Ukážka aktivizujúcej metódy pre oblasť **zahraničného obchodu**:

Problémová úloha

Túto metódu je možné využívať takmer vo všetkých odborných predmetoch, napríklad podniková ekonomika, účtovníctvo, bankovníctvo, daňová sústava, tovaroznalectvo atď.

Téma: Spravodajská povinnosť v zahraničnoobchodnej politike Slovenskej republiky

Cieľ: naučiť sa základné učivo o operáciách v zahraničnom obchode

Možnosti využitia: v expozičnej fáze vyučovacej hodiny.

Kompetencie: pomocou tejto metódy sa u žiakov rozvíjajú kompetencie - odborné vyjadrovanie, písanie, schopnosť reprodukovať osvojené učivo, schopnosť selekcie informácií, schopnosť syntetizovať poznatky, diskutovať.

Postup realizácie metódy:

1. Žiakov rozdelíme do 5 skupín. Každá skupina bude predstavovať zahraničných ekonomických spravodajcov.

2. Skupinám pridáme tieto úlohy:

- 1. skupina informuje o najvýznamnejších vývozcoch v SR*
- 2. skupina informuje o najvýznamnejších dovozcoch v SR*
- 3. skupina informuje o objeme dovozu a vývozu SR za minulý rok*
- 4. skupina informuje o salde obchodnej bilancie SR za minulý rok*
- 5. skupina informuje o salde platobnej bilancie SR za minulý rok.*

Pri získavaní informácií žiaci pracujú s internetovou stránkou Štatistického úradu SR, www.slovak.statistics.sk, aktuálnou hospodárskou tlačou a internetovými stránkami vybraných dovozcov a vývozcov v SR.

- *oboznámime žiakov s pravidlami hodnotenia a pripisovania bodov,*
- *oznámime žiakom, že každý žiak v skupine na vypracovaní témy pracuje sám a stanovíme im primeraný časový limit*

Túto problémovú úlohu by mohli vyučujúci a žiaci využiť a riešiť ako fixačnú metódu po ukončení tematického celku Zahraničný obchod v predmete Podniková ekonomika, ale aj v predmetoch Úvod do makroekonómie, Cvičná firma, Aplikovaná ekonómia na upevnenie učiva a opakovanie.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Vytvorené materiály poskytujeme na využitie kolegom so zámerom ich inšpirácie pre implementovanie do rôznych fáz výchovno-vyučovacieho procesu a aj so zámerom motivácie kolegov k nachádzaniu nových foriem a metód práce so žiakmi v oblasti finančnej gramotnosti.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Kvetoslava Marcinová
12. Dátum	28. 01. 2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Eva Zavadilová
15. Dátum	28. 01. 2021
16. Podpis	